

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ СІВБИ ПРИ МІНІМАЛЬНОМУ ТА НУЛЬОВОМУ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ

Михайлов С.О.

Наукові керівники – д.т.н., проф. Мельник В.І., ст. викл. Красноручський О.М.
Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка
(61050, Харків, пр. Московський, 45, каф. «Оптимізація технологічних систем
імені Т.П. Євсюкова», тел.: (057) 732-98-21, E-mail: kafedra_emtp@ukr.net)

Останнім часом велику увагу фахівців привертають нові технології сівби сільськогосподарських культур, з використанням яких суттєво зменшуються витрати на обробіток ґрунту і посівів. Вони все більше розвиваються як провідні технології, тому що в однаковій мірі відповідають як екологічним, так і економічним вимогам.

У комплексі технологічних операцій з вирощування сільськогосподарських культур важливе місце займає сівба, адже своєчасність і якість її проведення визначають урожайність культури і величину витрат робочого часу.

Основними завданнями сівби є: забезпечення оптимальної щільності розміщення рослин; дотримання, потрібної глибини висіву насіння; рівномірний розподіл його по площі поля.

Враховуючи той факт, що у рослинництві відбуваються структурні зміни, можна припустити, що технології мінімального та нульового обробітку ґрунту у недалекому майбутньому займуть своє місце у землеробстві.

Технології прямого посіву зернових культур все більш поширюються у світовій практиці. Ефективність такого обробітку полягає у значному зменшенні енерговитрат робочого часу та економії грошових коштів здебільшого за рахунок відмови від оранки та передпосівного обробітку ґрунту.

На сьогодні найбільшого поширення набули два основних типи сівалок прямої сівби. До першого типу відносяться сівалки, що працюють за так званою технологією no-till. У них перед висівним дисковим сошником встановлюється спеціальний варіодиск, що прорізує борозенку в ґрунті, у яку потім потрапляє насіння. До другого типу належать сівалки, які поєднують у собі важкий культиватор чи дискову борону та посівний блок.

Важливим складником агротехнічних вимог до сівалок прямого посіву є техніко-експлуатаційні та виробничо-технологічні показники. Вони визначають основні параметри посівного агрегату: ширину захвату, робочі швидкості, ефективну потужність двигуна трактора, продуктивність агрегату, строк служби, умови техніки безпеки і зручність експлуатації, кількість персоналу, що обслуговує посівний комплекс.

Технології прямого посіву можна застосовувати для вирощування практично майже всіх польових культур.

Економічні та екологічні переваги прямого посіву обумовлюють зростаючу тенденцію до його застосування.